

PREDLOG SPREMEMB ZAKONA O SDH **s sledenjem sprememb**

*) - Spremembe teksta zakona so označene s črtanjem, nov tekst je rdeč, opombe so v modri barvi.

16. člen (metode prodaje in zamenjave kapitalskih naložb)

Pojasnilo:

- Menimo, da je odločitev o metodi prodaje tako pomembna, da jo mora potrditi nadzorni svet in ob tem opraviti razpravo najmanj o pričakovanih cenah in možnih stroških prodaje. Posebej pomembna se nam zdi pristojnost nadzornega sveta v primerih neposredne prodaje na podlagi prodajne opcije, kjer je potrebno izdelati merila za sprejem opcije in pojasniti razloge za primernost takega načina prodaje. (dodan 5. odstavek).
- V izogib nejasnim interpretacijam v 3.odstavku predlagamo črtanje besede »lahko«.
- Predlagamo tudi črtanje 1. alinee 4. odstavka, ki dovoljuje neposredno prodajo tudi v primeru, ko je določen finančni svetovalec. Glede na to, kar vemo o finančnih svetovalcih, je ta rešitev povsem neprimerna.

(1) Kapitalska naložba mora biti prodana na podlagi ene od teh metod ali njihovih kombinacij:

1. javna ponudba, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno javno vabilo k nakupu pod vnaprej objavljenimi pogoji in vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, ali
2. javna dražba, ki se izvede kot javna prodaja pod vnaprej objavljenimi pogoji prodaje, pri kateri je pogodba o nakupu sklenjena s ponudnikom, ki izpolnjuje pogoje in ponudi najvišjo ceno nad izklicno ceno, ali
3. javno zbiranje ponudb, ki se izvede kot na nedoločen ali določljiv krog oseb naslovljeno vabilo k oddaji ponudbe za nakup določenega premoženja pod objavljenimi pogoji, ali
4. ponudba vrednostnih papirjev javnosti v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se postopek prodaje lahko izvede na podlagi javne metode prodaje finančnega premoženja, ki je opredeljena v drugem zakonu.

(3) Pri javnem zbiranju ponudb se ~~lahko~~ za izboljšanje finančnih pogojev prodaje opravijo pogajanja v skladu z objavljenimi pogoji.

(4) Kapitalske naložbe se lahko prodajajo ali zamenjajo na podlagi neposredne pogodbe:

~~–ko je za prodajo kapitalske naložbe izbran finančni svetovalec skladno z mednarodno prakso;~~

- pri zamenjavi kapitalske naložbe, če se s tem ne zmanjša skupna vrednost naložb ali se izboljša kakovost kapitalske naložbe ali če se portfeljska kapitalska naložba zamenja za strateško kapitalsko naložbo;

- če se z dolžniškim vrednostnim papirjem ali delnico trguje na organiziranem ali prostem trgu v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov, s pravili trgovanja tega trga, razen pri prodaji svežnjev,

kot so opredeljeni s pravili organiziranega trga finančnih instrumentov, ki mora potekati po eni izmed javnih

metod iz prvega odstavka tega člena;

- če se sprejme javna ponudba, predložena v skladu z zakonom, ki ureja prevzeme;
- pri prodaji na podlagi prodajne opcije, če se ugotovi, da ob upoštevanju stroškov prodaje na trgu ne bi bila dosežena višja cena;
- pri uveljavljanju predkupne pravice upravičenca do kapitalske naložbe, potem ko je bila izvedena ena izmed javnih metod iz prvega odstavka tega člena.

(5) Odločitev o metodah prodaje posamezne naložbe oz. njihovi kombinaciji in odločitev o prodaji na podlagi neposredne pogodbe sprejme nadzorni svet na predlog uprave.

29. člen (priprava, sprejetje in sprememba strategije)

Pojasnilo:

Predlagamo, da strategijo za vlado pripravi projektna skupina, ki jo imenuje vlada in da so v njej tretjinsko zastopani predstavniki nadzornega sveta SDH. Cilj spremembe je, da se političnemu delu procesa sprejemanja strategije doda tudi strokovnega.

- (1) Strategijo na predlog vlade sprejme državni zbor in velja do sprejetja nove strategije. Državni zbor lahko razveljavi ali spremeni strategijo le s sprejetjem nove strategije.
- (2) Predlog strategije z obrazložitvijo pripravi vlada na predlog **projektne skupine, ki jo imenuje vlada. Vsaj tretjino članov projektne skupine imenuje na predlog nadzornega sveta SDH. Pred potrditvijo predloga strategije vlada o njej organizira javno razpravo. ministrstva, pristojnega za finance. To ministrstvo lahko od SDH in DUTB zahteva mnenja ali izhodišča za pripravo strategije.**
- (3) SDH lahko predloži ministrstvu, pristojnemu za finance, predlog za spremembe strategije, če to zahtevajo spremenjene gospodarske razmere.

40. člen (Imenovanje nadzornega sveta SDH)

Pojasnilo:

- Izjemen pomen in obseg gospodarske moči države, ki je v upravljanju SDH, mora odsevati tudi v kvaliteti, sposobnosti in odgovornosti članov NS. Kandidati za NS morajo imeti z uspešno prakso dokazljivo upravljavsko znanje in njihova etičnost ne sme biti v ničemer vprašljiva.
- NS naj sestavljajo eksperti različnih poklicev in slojev družbe, saj je le z upoštevanjem različnih izkušenj in znanj mogoče sprejemati tudi dolgoročno prave odločitve. Tudi na osnovi nemške izkušnje, predlog sestave nadzornega sveta sledi načelni opredelitvi o sorazmerni zastopaniosti kapitalsko-lastniškega in splošno-družbenega interesa (6+6=12).
- Ker menimo, da bi bilo direktno imenovanje sindikalnih, delodajalskih in upokojskih organizacij neprimerno, predlagamo, da kandidate izmed njihovih predlogov določi vlada.
- Reprezentativne organizacije na ravni države so članice ESS in ZDUS in te ne predlagajo lastnih funkcionarjev ali zaposlenih, pač pa ugledne in priznane eksperte.

(1) ~~Vse člane n~~Nadzorni sveta SDH imenuje državni zbor na predlog vlade. ima 12 članov. 1 člana določijo zaposleni v SDH, 11 pa jih imenuje državni zbor na predlog vlade. Državni zbor daje soglasje k celotnemu predlogu vlade in ga ne more spreminjati.

(2) Vlada določi 3 kandidate za člane nadzornega sveta SDH sama, 3 s seznama kandidatov, ki ji ga posredujejo reprezentativne organizacije delodajalcev, 3 s seznama, ki ji ga posredujejo sindikalne organizacije, reprezentativne na ravni države, 2 pa s seznama, ki ji ga posreduje zveza oziroma organizacija upokojujencev na ravni države.

(3) Vlada pozove organizacije iz prejšnjega člena k posredovanju seznama kandidatov vsaj 30 dni pred oddajo predloga kandidatov v državni zbor. Reprezentativne organizacije delodajalcev in reprezentativne organizacije sindikatov morajo na seznam kandidatov uvrstiti vsaka po vsaj 4 kandidate. Zveza oziroma organizacija upokojujencev na ravni države mora na seznam uvrstiti vsaj 3 kandidate. Če organizacije v roku, ki jim ga določi vlada ne posredujejo seznama kandidatov, določi kandidate po lastni presoji.

(4) Član nadzornega sveta SDH je izvoljen za pet let z možnostjo enkratne ponovne izvolitve.

~~(3) Pred oblikovanjem predloga vlade za državni zbor za imenovanje članov nadzornega sveta SDH mora minister, pristojen za finance, ki pripravi predlog za vlado, sestaviti strokovno komisijo, v kateri morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskih virov in delovanja nadzornih svetov. Strokovna komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušenj in veščin, potrebnih za kakovostno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta SDH, ter pripravi ciljne strokovne profile za posamezne člane. Izvede tudi postopek pridobivanja kandidatov za člane nadzornega sveta SDH in ocenjevanje kandidatov ter pripravi predlog članov nadzornega sveta SDH za ministra, pristojnega za finance, pri čemer morajo biti posamezni člani in nadzorni svet kot celota skladni z 39. členom tega zakona.~~

~~(4)~~

~~Če ministrstvo, pristojno za finance, predlaga vladi člane nadzornega sveta SDH, ki jih ni predlagala strokovna komisija, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 39. členom tega zakona.~~

~~5)~~

~~Če vlada predlaga državnemu zboru člane nadzornega sveta SDH, ki jih ni predlagalo ministrstvo, pristojno za finance, mora to javno razkriti. Javno mora razkriti tudi, kako je potekal nabor teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bila zagotovljena skladnost z 39. členom tega zakona.~~

42. člen (pristojnosti nadzornega sveta SDH)

Pojasnilo:

Nadzorni svet po veljavnem zakonu nima nikakršne vloge pri sprejemanju odločitev o prodaji. Menimo, da je takšno stanje neprimerno vsaj takrat, ko gre za naložbe visoke vrednosti, zato se to z 2. odstavkom popravlja.

(1) Nadzorni svet SDH nadzira uresničevanje aktov upravljanja in poslovanje SDH.

(2) S statutom SDH se določi vrednost naložbe, ki se prodaja, nad katero sprejme odločitev o izbiri kupca oziroma sklenitvi prodajne pogodbe nadzorni svet.

(3) Za vse druge naloge, pristojnosti in obveznosti nadzornega sveta SDH, ki niso posebej opredeljene v tem zakonu, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe.

48. člen (kadrovska komisija)

Pojasnilo:

Tudi ta člen ima opraviti s pomembno (ne)pristojnostjo nadzornega sveta. Po veljavnem zakonu nima nikakršne pristojnosti glede imenovanja kandidatov za nadzorne svete "SDHjevih" podjetij in tudi nobene besede pri imenovanju kadrovske komisije. To se s tem predlogom spreminja in deli pristojnosti med upravo in NS.

(1) Uprava SDH imenuje kadrovska komisijo s soglasjem nadzornega sveta.

(2) Kadrovska komisija je posvetovalno telo uprave SDH, ki na podlagi tega zakona in politike upravljanja opravi izvedbene postopke pridobivanja kandidatov za člane nadzornih svetov družb s kapitalsko naložbo države, postopke vrednotenja teh kandidatov in postopke njihove akreditacije.

(3) Kadrovska komisija ima ~~tri~~ pet članove, ki jih uprava SDH imenuje med strokovnjaki korporativnega upravljanja, upravljanja človeških virov in delovanja nadzornih svetov za štiri leta. Član kadrovske komisije ne sme biti član organov politične stranke, prav tako pa ne sme biti član organov upravljanja ali zaposlen v SDH ali v družbi, v kateri SDH upravlja kapitalsko naložbo.

(4) Merila, postopek ugotavljanja primernosti kandidatov in način delovanja kadrovske komisije se objavijo na spletni strani SDH, ko jih določi in sprejme nadzorni svet uprava SDH.

(5) Če uprava SDH predlaga kandidate, ki jih ni predlagala kadrovska komisija, mora zagotoviti možnost razkritja take odločitve vključno s pisno obvestiti predsednika nadzornega sveta o merilih in pogojih, po katerih so bili predlagani kandidati primernejši od nominiranih. Zagotovljena mora biti tudi sledljivost načina poteka nabora teh kandidatov, kdo jih je povabil k sodelovanju in kako je bilo ugotovljeno izpolnjevanje meril za primernost kandidata iz prejšnjega odstavka. Nadzorni svet lahko v 3 dneh po obvestilu spremeni odločitev uprave.

49. člen (ekonomsko-socialni strokovni odbori - SO)

Pojasnilo:

ESSO ni več potreben, če je nadzorni svet sestavljen korporativno, kot po predlogu teh sprememb je. Zato naj se ga preoblikuje v strokovno posvetovalni organ, kakršnega poznajo velika podjetja v Nemčiji (npr. Fraport). 49. člen je popravljen v tej smeri (ime organa je seveda lahko drugačno). Glede na to, da so dejavnosti podjetij v portfelju SDH dokaj različne in glede na to, da bi morali v strokovnih odborih biti člani, ki dobro poznajo razmere v dejavnosti, če naj bo njihovo svetovanje upravi in nadzornemu svetu smiselno, novela predvideva ustanovitev več strokovnih odborov. Ustanovili bi se po posameznih dejavnostih oz. sklopih dejavnosti oz. po pripadnosti resornih ministrstev, njihovo vrsto in število pa bi se opredelilo v statutu.

- (1) ~~Ekonomsko-socialni~~ **Strokovni odbori** (v nadaljnjem besedilu: **ESSO**) je **so** posvetovalno telo **nadzornega sveta in** uprave SDH.
- (2) ~~Namenjen je svetovanju upravi SDH s strani ključnih deležnikov v sistemu upravljanja, nima pa vodstvenih ali upravljaljskih pristojnosti.~~ **ESSO – Strokovni odbori** ~~Da~~ **dajajo** mnenja in pobude upravi **in nadzornemu svetu** SDH s področja **upravljanja s posameznimi naložbami SDH** ~~nimajo pa vodstvenih ali upravljaljskih pristojnosti.~~ ~~ekonomsko-socialnih zadev.~~
- (3) **Število in vrsto strokovnih odborov, njihove** ~~N~~ **naloge**, pristojnosti in način delovanja **ESSO** so natančneje opredeljene v statutu SDH.
- (4) Mnenja, predloge in priporočila **ESSO strokovnih odborov** je **sta** dolžna obravnavati **nadzorni svet oz.** uprava SDH in se do njih opredeliti.

50. člen (sestava ESSO strokovnih odborov)

Pojasnilo:

Spremeniti je seveda treba tudi 50. člen, ki ureja sestavo SO. Predlagamo, da so v strokovnih odborih izključno člani, ki dobro poznajo razmere in trende v dejavnosti, za katero je strokovni odbor ustanovljen. Kvalitetne odločitve o upravljanju in prodaji naložb brez tega znanja niso možne.

Za člane strokovnih odborov se imenujejo strokovnjaki, ki najmanj 5 let delujejo v dejavnosti ki jo pokriva strokovni odbor.

Strokovni odbor ima najmanj 7 članov. Imenuje jih nadzorni svet na predlog uprave. ~~ESSO je sestavljen iz sedmih predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih naravni države, ki so člani Ekonomsko-socialnega sveta. Člane ESSO imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije iz prejšnjega stavka, potrjuje pa uprava SDH.~~ **Njihov** ~~M~~ **mandat članov ESSO je pet let, člani ESSO pa izmed sebe izvolijo predsednika.**

Splošni opombi:

1. Zakon na več mestih prepoveduje članstvo v nadzornih svetih in upravah ter v drugih organih članom vodstev političnih strank in to v razdobju 6 mesecev pred imenovanjem v "prepovedani" organ. Te omejitve pa nima za poslance, ministre in državne sekretarje. Morebitni ugovor, da to prepoved vsebujeta zakona o poslancih in vladi (nismo preverjali, a dvomimo, če to res velja za vladni zakon), bi bil le delno resničen, saj ta prepoved ne obsega tistih 6 mesecev po prenehanju funkcije, ampak le obdobje opravljanja funkcije. To je nedvomno pomanjkljivost zakona o SDH, ki bi jo veljalo odpraviti. Še to: zakon o integriteti in preprečevanju korupcije prepoveduje lobiranje državnim funkcionarjem še 2 leti po prenehanju funkcije. In ne le 6 mesecev, kolikor je kriterij SDH zakona za člane vodstev političnih strank.

2. Prav tako je potrebna tudi jasna omejitev predlaganja lastnih funkcionarjev ali zaposlenih namesto uglednih ekspertov z dokazljivo uspešno prakso in upravljaljskim znanjem ter etično nespornostjo.